

Хай живе 1 Травня
день міжнародної
солідарності трудящих,
день братерства
робітників усіх країн!

Харківський УНІВЕРСИТЕТ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому і місцевому Харківського
ордена Трудового Червоного Прапора державного університету імені О. М. Горького

№№ 15—16 (929—930)

Четвер, 1 травня 1958 р.

Ціна 40 коп.

**ЮНАКИ І ДІВЧАТА! БУДЬТЕ ГІДНИМИ СИНАМИ І ДОЧКАМИ НАШОГО
ВЕЛИКОГО НАРОДУ, НЕВТОМНИМИ БУДІВНИКАМИ КОМУНІЗМУ!**

ПЕРВОМАЙ

Снова год, от мая и до мая.
Нами прожит...
Сердце веселя,
В полной силе, вечно молодая,
Снова пробуждается земля.
И волнует, не дает покоя
Ветерка ликующий прибор.
Что-то бесконечно дорогое
В синей дали, в выси голубой.
Каждый раз нам кажется все
краше
Первомайя вешняя краса.
Каждый раз в его широком
марше
Все звучнее наши голоса.
Все теснее мирные колонны,
Выше и смелей из года в год
Поднимает алые знамена
Всей планеты трудовой народ.
Мы гордимся честным и
суровым
Мир преображающим трудом.
Наша сила крепнет с каждым
новым
В нашу землю брошенным
зерном.
Наша радость — солнце
Первомайя
Льет лучи на сочные поля.
Так цветы же, славная,
родная,
Мирная советская земля!

В. СОРОКИН

СВЯТО МИРУ І ПРАЦІ

ЦЕЙ день завжди пов'язаний з піснею, сонцем, радістю. Він розквітає червоном кольором прапорів і першою зеленню весни. В ньому злилися воедино пафос революційної боротьби минулого і наша сучасність, і наша прийдешність.

Свято весни, воно завжди чудове і завжди неповторне, тому що кожен Першотравень — чергова віха в народній боротьбі, в нашому великому житті.

Повною сил, в розквіті творчої молодості зустрічає сьогодні Перше травня наша країна. Більш ніж в тридцять разів зросла промисловість СРСР порівняно з дореволюційним часом; у чотири рази перебільшено рівень промислового виробництва, на якому країна знаходилась напередодні Великої Вітчизняної війни. Далеко вперед сягнуло соціалістичне сільське господарство. І все це — результат величезної роботи партії, величезних трудових зусиль радянського народу. А як багато дасть схвалена народом ініціатива партії щодо реорганізації МТС!

Іде весна. Велика весна 1958 року, весна дерзання і перемог, весна сміливої творчої думки, весна єдності миролюбних народів, що міцніє час від часу.

З особливим почуттям зустрічає цю весну радянська молодь. Тільки що закінчився XIII з'їзд комсомолу, що підвів підсумки героїчній праці радянської молоді на цілих землях, на спорудженні шахт і домен, на будівництві ГЕС. Попереду — широке поле діяльності для вмілих рук і сміливих сердець. Зберігати революційні традиції, вчитися жити і працювати по-ленінськи закликав молодь у своїй промові на з'їзді Перший секретар ЦК Комуністичної партії Радянського Союзу М. С. Хрущов. Сьогодні у святкових травневих колонах, демонструючи свою єдність з усім народом, свою вірність ідеям і цілям партії, пройде радянська молодь. Всім своїм світлим життям вона зобов'язана КПРС. І нема для радянських

юнаків і дівчат більшого щастя, ніж вірою і правдою служити своєму народові, самовіддано виконувати завдання партії.

Здійснюючи заповіді великого Леніна, всебічно підвищувати свою освіту, влчати досягнення науки і техніки, вміло використовувати знання на практиці, наполегливо оволодівати багатствами науки, зростати ідейно переконаними будівниками комунізму клянеться радянське студентство.

Дихає миром весняне небо. За мирне життя на землі з новою силою піднімає свій голос могутній Радянський Союз. Волю його висловив обраний народом Верховний орган влади.

Веселий і яскравий нинішній Першотравень, тому що весна соціального пробудження охоплює сьогодні найдавні кутки планети. Знищуючи криваву ганьбу людства — колоніальну систему, — вона радісно перетворює картину світу: світ стає більш молодим. Могутні плечі в боротьбі за ствердження національної незалежності розправляють народи Азії і Африки. Від Ельби до Південно-Китайського моря розкинувся 950-мільйонний соціалістичний табір. Вони виходять на свято — люди могутнього СРСР, Китаю і всіх країн народної демократії, — сильні своєю єдністю і зружбою, що зцементована ленінським принципом пролетарського інтернаціоналізму. Як зіниці ока, бережуть вони цю єдність.

І нехай у безсилій лоті скрегоче зубами імпералістичний світ, нехай стискує кулаки. Дарма! Не зупинити йому потоків народного руху, які сходяться на магістральному руслі людства — боротьбі за мир, демократію і соціалізм.

На наших першотравневих прапорах накреслені заклики — ширити успіхи комуністичного будівництва; прикрасити міста і села; насаджувати сади і розвивати науку; зміцнювати благородні традиції братерства і дружби всіх трудящих. Наша мета — комунізм. І ми досягнемо її, доказ цьому — і наша Велика весна 1958 року.

Співайте на демонстрації

МОСКВА МАЙСКАЯ

Утро красит нежным светом
Стены древнего Кремля,
Просыпается с рассветом
Вся Советская земля.
Холодок бежит за ворот,
Шум на улицах сильней,
С добрым утром, милый город,
Сердце Родины моей.

Припев: Кипучая, могучая,
Никем непобедимая,
Страна моя,
Москва моя —
Ты самая любимая!

Разгорелся день веселый,
Морем улицы шумят
Из открытых окон школы
Слышны крики октябрят.
Май течет рекой нарядной
По широкой мостовой,
Льется песней необъятной
Над красавицей Москвой.

Припев.
День уходит и прохлада
Освежает и бодрит.
Отдохнувши от парада,
Город праздничный гудит.
Вот когда встречаются парам!
Говорлива и жива,
По садам и по бульварам
Растекается Москва.

Припев.
Стала ночь на день похожей,
Море света над толпой.
Эй, товарищ! Эй, прохожий —
С нами вместе песню пой!
Погляди — поет и пляшет
Вся Советская страна...
Нет тебя светлей и краше,
Наша красная весна. Припев!

Хай живе і процвітає братерська дружба народів СРСР — джерело сили і могутності нашої багатонаціональної соціалістичної держави!

И Я, КАК ВЕСНУ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА, РОЖДЕННУЮ В ТРУДАХ И БОЮ, ПОЮ МОЕ ОТЕЧЕСТВО, РЕСПУБЛИКУ МОЮ!

В ЄДИНІЙ БРАТЕРСЬКІЙ СІМ'І

Професори та викладачі Харківського університету підтримують тісний зв'язок з ученими багатьох республік нашої країни. Щира дружба і взаємодопомога здавна встановилася між ученими університету і Російської Федерації. Так, співробітники кафедр радіофізичного факультету мають багато спільних наукових інтересів з радіофізиками Горького і Саратова, кафедр хімічного факультету — з хіміками Москви, Іваново, Алма-Ати, астрономічної обсерваторії — з астрономами Ленінграда, Москви, Єревана, Ашхабада та інших наукових центрів.

Не тільки ділові, але й сердечні взаємини протягом довгих років

існують між заслуженим діячем науки УРСР професором Є. С. Хотинським і професором М. М. Вержцовим (Москва), між професором В. Ф. Лаврушиним і президентом Академії наук СРСР академіком О. М. Несмеяновим та членом-кореспондентом АН СРСР Д. Н. Курсановим, між доцентом Г. М. Захарченком і зав. кафедрою гідрогеології Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова професором О. К. Ланге.

Прикладом великої і плодотворної дружби й співробітництва є тривалі сердечні відносини завідуючого кафедрою геометрії члена-кореспондента АН УРСР професора О. В. Погорелова і рек-

тора Ленінградського державного університету ім. А. О. Жданова, члена-кореспондента Академії наук СРСР О. Д. Александрова.

Доктор фізико-математичних наук професор Л. С. Палатник підтримує зв'язки з ученими ряду республік. Він консулює наукового співробітника Фізико-технічного інституту Академії наук Білоруської РСР, кандидата фізико-математичних наук Г. І. Некрашевича у питаннях електротехнічної обробки металів і сплавів; кандидата технічних наук І. С. Луценка (Узбецька РСР) у питаннях теорії зносу металів і кандидата технічних наук Т. Н. Лодадзе (Тбілісі) у питанні фізико-хімічних процесів при різанні металів. Л. С. Палатник має постійні зв'язки з ученим С. Д. Грамаковим (Татарська АРСР) — вони спільно працюють над дослідженнями рівноваги фізико-хімічних систем.

Зав. кафедрою нової історії професор А. П. Ковалевський з давніх-давен зв'язаний з ученими Чуваської автономної республіки — професором В. Г. Єгоровим та доцентом П. Г. Григор'євим. Ця дружба і співробітництво побудовані на вивченні історії чуваського народу.

Це не просто дружба. Це велике братерське співробітництво і взаємодопомога, засновані на спільних інтересах, на загальних завданнях — розвитку вітчизняної науки в інтересах свого народу.

П. КОСТЮК.

ДРУЗИ

З кожним роком зростає і міцніє дружба, що пов'язує студентів нашого історичного факультету зі студентами-істориками університетів Москви, Одеси, Ленінграда, Ростова, Ужгорода, Воронежа, Львова. Дружнє листування, взаємні відвідини під час свят, канікулів, наукових студентських конференцій тривають весь час.

Друзі пишуть нам про те, як у них поставлена гурткова робота, повідомляють про шефство в школах, про свої будні. Ми відповідаємо тим же. Все це сприяє кращому обміну досвідом між студентами країни, справі налагодження наукової, громадської, навчальної роботи.

З представниками Ужгородського університету ми потоваришували під час наукової конференції, присвяченої 40-річчю встановлення Радянської влади на Україні, коли вони приїздили до нас.

Зовсім нещодавно харківські майбутні історики побували в Московському і Одеському університетах. І в кишенькових блоках з'явилися нові адреси.

Л. РОДИК, студентка третього курсу історичного факультету.

В Казахстані, в Кемерово...

На географічному факультеті хороша традиція — після закінчення випускники підтримують зв'язок з рідним університетом. Листи розповідають про радість праці. Випускники звертаються до сьогоднішніх студентів-географів з порадою вчитися серйозно, оволодівати програмою глибоко, бо все це буде дуже потрібно в майбутній роботі.

Листів приходить багато. Про авторів деяких з них ми розкажемо. Л. Діденко у 1950 році поїхала як геоморфолог до Казахстану. Вона і зараз працює в геологічній партії на одному з нещодавно відкритих родовищ. У 1950 році закінчила наш фа-

культет Т. Вакуленко і за призначенням поїхала до м. Кемерово. Зараз вона завідує учбовою частиною школи, викладає географію. Прийшла вона на цю роботу за закликом серця і тому працює з захопленням. Але, як дуже правильно пише вона в своїх листах, мало любити дітей, треба знати свій предмет, по-справжньому вчити молоде покоління.

В різних республіках нашої неосаяної країни працюють вихованці географічного факультету одного з найстаріших українських університетів.

Л. ЧАЙКА.

Листування з льодовиком Федченка триває

...Весна наступає і в нас, на птахів звучать для нас чарівною музикою. Вони свідчать про швидке повернення на велику землю, до рідних і друзів, за якими вже, по правді сказати, ми сильно скучили. До швидкої зустрічі, дорогі товариші!

Хоча, як і раніш, наш будинок засипано глибоким снігом, дують сильні вітри, морози вже зменшилися з мінус 35° до мінус 12°, все частіше з'являються кучові хмари.

Прилетіли перші вісники весни — гірські чайки.

Не зовсім мелодійні крики цих

Поздоровляю вас із святом! Ми теж відсвяткуємо урочисто великий день Першого травня.

В. КУЧЕРЯВИЙ.

Так, ми вирішили їхати в Узбекистан.

Нам не до вподоби думки тих, хто згоден працювати хоча на півставці, але на «наслідженному» місці. Ми хочемо повного навантаження і певні, що одержимо його там, куди їдемо. Нас приваблює і те, що нам доведеться навчати великій російській мові і літературі узбецьких школярів, і те, що на нас чекає країна, про минуле і сучасне якої ми тільки читали. Побачити все це на власні очі, бути свідком і учасником великих перетворень, що відбуваються в Радянській Середній Азії — це теж приваблює нас. Ми певні, що наступного року слідом за нами пойдуть і наші молоді товариші з факультету. А про те, як нам там буде, ми ще сповістимо університет.

С. КОЛОМІЄЦЬ, Ю. САПФІРОВА, студентки п'ятого курсу філфаку.

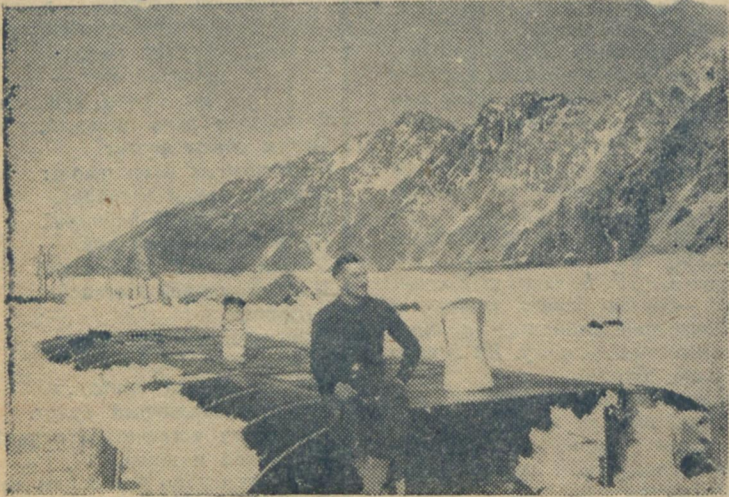
З усіх кутків країни

Мабуть, не знайти в нашій країні учбового закладу, де б не навчалися представники багатьох народів і національностей Радянського Союзу. Ось і серед нас вчаться і живуть в єдиній сім'ї діти різних народів.

З далекого Комсомольська-на-Амурі приїхала на фізат Світлана Лещина. А Пак Михайло — з Казахстану. Рушана Мустафіна з сонячної Фергани чудово почуває себе в Харкові. Часто згадує Латвійську РСР Борис Синческул. Першокурсник Геннадій Сузиков пише листи на рідну Брянщину, а Альберт Семенов — у республіку Комі.

І якщо, закінчивши університет, ви одержите призначення в будь-який район нашої країни, — завжди відшукаєте на нашому факультеті людей, які охоче розкажуть вам про рідні місця.

Н. СКОБЛИНСЬКА, студентка фізмату.

«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Стор. 2. 1 травня 1958 р.

Співайте на демонстрації

В. Лебедєв-Кумач.

Пісня про Батьківщину

Рідний край, моя ти Батьківщино!
На твоїх просторах все цвіте.
Я не знаю іншої країни,
Де людина вільно так росте.
Від Москви до заходу і сходу,
До далеких моря берегів
Вільно йде людина, як господар,
По своїй вітчизні дорогій.
Ніби Волга повна і розлога,
В нас живуть і радість, і сміх.
Молодим усюди в нас дорога,
Старикам — пошана молодих.
Приспів: (перша строфа).
Наші ниви оком не оглянеш
І не злічиш наших городів,
Слово горде і дзвінке —

товариш —
Нам дорожче всіх красивих слів
З словом цим ми всюди, ніби
вдома,
Білі й чорні — в нас сім'я одна,
І це слово кожному знайоме,
І з цим словом — всюди нам
рідня.

Приспів.
За столом ніхто у нас не зайвий,
Пісня летить сонячним

струмком
І горить у золотому сьвіті
Мудрий наш, радянський наш
закон.
І цього закону вічну славу
Вже ніякі роки не зітруть:
В нас людина кожна має право
На спочинок, на уочу й труд.
Приспів.

З краю в край весняний вітер
віє,
З кожним днем все веселіше
жить,

І ніхто на світі не уміє
Краще нас сміятись і любити.
Та залізно ми до бою ступим,
Коли ворог підповзе вужем.
Мов кохану, Батьківщину
любим

І, як рідну матір, бережем.
Приспів.

Братерський привіт усім народам, які борються за мир, за демократію, за соціалізм!

ПЕРШЕ ТРАВНЯ — НАШЕ СВЯТО

Перше травня — це свято трудящих усього світу — зустрічає і народ нашої Чехословаччини. Раніше в цей день робітники демонстрували свою рішучість скинути капіталістичний лад. Сьогодні у нас капіталістів уже немає. Влада, земля, фабрики — все належить народові. Сьогодні день Першого травня — свято всіх людей нашої країни, і вони зустрічають його трудовими перемогами.

В цей радісний день моя Чехословаччина вийде на вулиці міст і селищ у святковому одязі, сповнена світлих мрій і гордості за зроблене. Вона буде виступати в цей день за мир навіки, за дружбу між народами.

Пролунають, як завжди, слова широкій дружби до нашого вчителя і визволителя — Радянського Союзу. Свято стане символом сили і величчя країн соціалістичного табору.

Я радію, що міжнародне свято трудящих — Перше травня — зустріну в країні Великої Жовтневої соціалістичної революції разом з радянськими людьми.

ЯРОСЛАВ ПРАЖАК, студент третього курсу фізмату.

Разом з вами

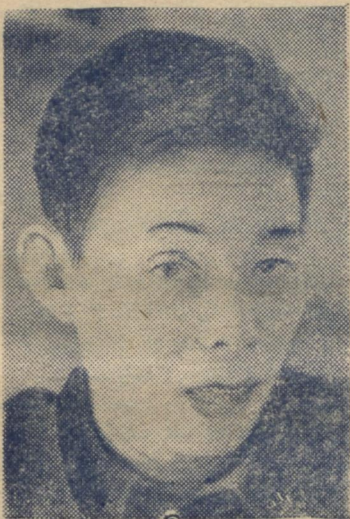
Китайський народ з величезним ентузіазмом одержує перемогу за перемогою на трудовому фронті, зустрічаючи зесвітнє свято Першого травня.

Робітники працюють відповідно на заклик партії наздогнати і перегнати Англію по основних галузях промисловості за 15 років.

Небачене в історії піднесення відбувається в сільському господарстві.

З жовтня минулого року до березня цього року, тобто протягом шести місяців, пережиті всі рекорди іригаційних будівництв, які існували в історії. Кількість зробленого за роки народної влади дорівнює зробленому в цій галузі на протяжці кількох тисяч років.

В переддень Першого травня китайський народ бореться за мир і щастя разом з усіма миролюбними народами. Почуйте ж

дружній голос братнього Китаю, люди могутньої Радянської держави!

ЛІ ЖУ-ШУНЬ, студент другого курсу фізмату.

Дякуємо за братерську допомогу

Велике свято Травня. Разом з усім передовим людством, разом з нашим другом і братом, Радянським Союзом, відзначає його моя рідна Кореяська Народно-демократична республіка.

В героїчній праці, перевиконуючи виробничі норми, народ моєї Батьківщини ще раз продемонструє у першотравневих колонах свою волю до миру.

Дуже вдячні за братерське ставлення, за надану змогу вчитися, корейські студенти поздоровляють зі святом Травня всіх студентів і весь викладацький колектив Харківського університету.

ПАК ХОН ЧЕР, студент другого курсу фізмату.

За щастя в усьому світі

На одному курсі зі мною і моїми товаришами, на другому радіофізичному, навчаються п'ять китайських юнаків. Разом з десятками інших молодих людей своєї країни вони приїхали до нас, щоб у радянському вузі здобути вищу освіту, щоб висококваліфікованими фахівцями повернутися до Китаю.

Сьогодні, в день великого свята міжнародної пролетарської єдності, я хочу розповісти про наших китайських друзів. А розповісти є про що. І про силу їх дружби, і про сумлінне ставлення до своїх обов'язків студента і завтрашнього будівника соціалізму в новому Китаї, про їх скромність, працьовитість...

Хоч і їм іноді буває нелегко — адже лекції слухають не рідною мовою, — більшість з них — відмінники. — Треба завжди пам'ятати, навіщо ми вчимося! — каже Цай Юн-юн. І вони дійсно це пам'ятають. І Ван Цзінь-шань, і Ван Чжі-де, і Ван Чжен-гань і Лю Шан-юн — справжні члени нашого

студентського колективу, разом з нами вчаться, разом працюють в лабораторіях, хвилюються перед екзаменами, разом з нами добровільно працюють на будівництві університету. Поздоровляємо вас, друзі, із святом. Всього вам найкращого!

О. ПАВЛЕНКО.

Запам'ятаю назавжди

Перше травня я зустрічаю знову в Радянському Союзі, як і всі попередні чотири роки. У себе вдома, в Румунії, я багато цікавилась життям радянських людей, радянською культурою і життям молоді. Читала книги, журнали про вашу країну, але все це становить маленьку частку того, що взнала я під час перебування в ній. Можу сказати, що з приходом у Радянський Союз я розпочала нове життя. За цей час мені вдалося добре познайомитися з російською, українською радянською культурою.

Часто мені доводилося зустрічатися з радянськими школярами, і вони з цікавістю слухали мої розповіді про дітей Румунії, про наших піонерів. В Москві і Ленінграді я бачила оригінали праць великих російських художників, і мені це більш стала зрозумілою могутність і талановитість радянського народу, що веде за собою усе людство.

На мене чекає моя країна, мій народ. І я повертаюся додому, щоб розповісти моїм співвітчизникам про ваше кипуче життя, про ваше будівництво майбутнього

Союзу — свято єдності трудящих, свято миру і дружби між народами.

Є. БОДНАРЮК, студентка філфаку.

Дорогі радянські товариші! Трудящі Болгарії, весь болгарський народ з радістю зустрічають свято. Між колективами окремих заводів і підприємств по всій країні розгорнулось передсвяткове змагання. Першого травня народ продемонструє свої успіхи в будівництві соціалізму в нашій країні.

Під керівництвом БКП, разом з усіма демократичними країнами, на чолі з великим Радянським Союзом, бореться і буде боротися за міцний мир на землі народна Болгарія.

Дозвольте мені поздоровити вас з святом Першого травня і побажати вам і всьому радянському народові нових успіхів в праці, навчанні, побудові комунізму, в боротьбі за мир і щастя в усьому світі. **Ж. АНДОНОВ**, студент другого курсу фізмату.

ПОЗДОРОВЛЯЄМО НАШИХ ДРУЗІВ

Зберігати революційні традиції

Першотравневе свято моя Польща зустрічає в переддень 14-річчя існування народно-демократичної влади. Якщо повернутися у те недалеке історичне минуле і згадати тих, хто, не шкодуючи життя, боровся за цю владу, то ми побачимо, що серед борців за народне щастя була і польська молодь. Це вони — робітники і студенти — під час першотравневої демонстрації 1905 р. разом із старшим поколінням пролили кров на вулицях революційної Варшави і Лодзі.

Так, славні традиції має молоде покоління польських будівників соціалізму. А зараз наша молодь буде і вчиться, бо це потрібно народові. Нині у вузах Польщі вчиться понад 140 тисяч чоловік і кількість молоді, що навчається, з кожним роком зростає. Частина виїжджає вчитися за межі батьківщини і найчастіше у Радянський Союз.

Ось і я, в числі інших, навчаюся в радянському вузі. Напередодні Першотравневого свята кожен громадянин моєї республіки з великою теплою і щирістю згадує своїх співвітчизників, що боролися за сучасність, в якій ми живемо.

Є. СТАСЮК, студент хімфаку.

«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Стор. 3. 1 травня 1958 р.

Робітники, колгоспники, інтелігенція! Мобілізуймо всі сили на здійснення рішень XX з'їзду нашої партії, на велику справу побудови комунізму!

ЙОГО ПРАЦІ МАЮТЬ ВАЖЛИВЕ ЗНАЧЕННЯ

Біографія наймолодшого професора університету Володимира Олександровича Марченка дуже скромна: 1922 — рік народження, 1945 — рік закінчення університету, 1948 — рік закінчення аспірантури, 26 квітня 1952 року — присвоєння Вищою атестаційною комісією Міністерства вищої освіти СРСР ученого ступеня доктора фізико-математичних наук.

Науковий життєпис В. О. Марченка значно багатший і різноманітніший. Уже в 1950 році він публікує одну за одною чотири статті в «Докладах Академії наук ССРСР», присвячені деяким питанням теорії одномірних диференціальних операторів другого порядку. У квітні 1951 року закінчує велике монографічне дослідження, присвячене важливим і новим питанням теорії лінійних диференціальних рівнянь другого порядку, поставленим на порядок денний квантовою фізикою.

Капітальні праці В. О. Марченка стали значним вкладом у

розвиток вітчизняної математичної науки.

В останні роки В. О. Марченко продовжує роботи в галузі спектрального аналізу. Одна з останніх його праць присвячена оберненій задачі теорії розсіювання для тензорних сил. Кожна його нова праця ставить і розв'язує нові питання, що мають вирішальне значення для математичної фізики.

Д. ПЕТРОВ.

ПРИЙШЛА З ВИРОБНИЦТВА

Комсомолка Валя Русанова не відразу після школи прийшла в університет. В дитячих яслах, де вона працювала бухгалтером, поважали серйозну і сумлінну дівчину. Валя мріяла, як і тисячі її ровесників, про навчання, про університет.

Так, їй було нелегко навчатися на фізмати в першому семестрі. Допомогли товариші, викладачі, допомогла власна завзятість і прагнення до знань. Перший, чи не найважчий, етап переборено.

І хоч є зараз час і на художню книгу, і на шефську роботу в гуртожитку заводу ім. Малишева, Валя продовжує вчитися вперто і наполегливо. Попереду у 20-річної дівчини не тільки весняна сесія, а й улюблена праця, до якої слід добре підготуватись, й усе життя — яскраве і щасливе, в яке слід увійти сильною, потрібною народів.

В. КОРОБОВ.

СОВЕТСКИЙ ПРОСТОЙ ЧЕЛОВЕК

<i>Разносятся песни все шире, И слава гремит в вышине О нашей единственной в мире Великой Советской стране. По полюсу гордо шагает, Меняет движение рек, Высокие горы сдвигает Советский простой человек. Отбросивши сказки о чуде, Отняв у богов небеса, Простые советские люди Повсюду творят чудеса. Всех лучше советские скрипки На конкурсах мира звучат,</i>	<i>Всех ярче сверкают улыбки Советских веселых девчат. В морские глубины пробьется, Взойдет на Эльбрус и Казбек, И всюду победы добьется Советский простой человек. Цветет красотой небывалой Народного счастья весна. Всемирной надеждою стала Советская наша страна.</i>
--	--

В. Лебедев-Кумач. 1937 год.

Співробітник бібліотеки

П'ятнадцять років працює в Центральній науковій бібліотеці Катерина Олексіївна Чернушенко.

Посидуючи навчання з роботою, вона закінчила бібліотечний інститут і стала однією з найкваліфікованіших співробітників бібліотеки.

Зараз Катерина Олексіївна керує переінвентаризацією бібліотечних фондів, тобто готує бібліотеку до переїзду в нову будову. Вона не тільки сама чудово працює, але і, як вчитель в школі, пояснює правила бібліотечного опису і навчає бібліотечній техніці інвентаризаторів, що не мають ще достатнього досвіду.

В. МАЗМАНЬЯНЦ,
вчений секретар ЦНБ

Мартин Сергійович Бесєдін вже довгий час працює на спорудженні нових корпусів університету.

Зараз комплексна бригада, до складу якої він входить, працює на прокладці газової траншеї і, як завжди, звичайна денна норма М. С. Бесєдіна — 140—145%. Передтравнева трудова вахта триває.

аспірантури нашого університету. Незабаром він успішно складає кандидатський мінімум і приступає до роботи над дисертацією.

Зараз В. Кукуш разом з іншими авторами, пише учбовий посібник «Радиоизмерения на миллиметровых волнах»; видає дві статті в науковому збірнику, готує до друку чергову роботу.

СТИМУЛ ЖИТТЯ

Надзвичайна жвавість, енергія, здається, так і вирує в чорних очах. Аспірант радіофізичного факультету В. Д. Кукуш відзначається тією працьовитістю, яка притаманна людям з цілеспрямованим, вольовим характером. Після закінчення політехнічного інституту Віталій Дмитрович працює на підприємстві і одночасно вступає до

Працьовитий, принциповий, він у 1954 році вступає до лав КПРС.

Аспірант Кукуш завжди в центрі громадського життя. Робітники факультетської майстерні глибоко поважають свого агітатора. Невтомне прагнення внести частку і своєї праці у загальнонародну справу стало стимулом всієї діяльності В. Кукуша.

В. СТРАЖНИКОВА,
наш кор.

«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Стор. 4. 1 травня 1958 р.

НАЗУСТРІЧ ДНЮ РАДЯНСЬКОЇ ПРЕСИ

- ◆ НАШІ КОРЕСПОНДЕНТИ ПРАЦЮЮТЬ ТАК
- ◆ ВІДДІЛ ГУМОРУ — ЦЕ ЦІКАВО
- ◆ А чому з вашого факультету нема кореспондентів?

БАЧИЛИ ЙОГО МАЛЮНКИ?

Ви, мабуть, запам'ятали студент третього курсу фізіологічного факультету. Він активно співробітничав і в багатотиражці, і в факультетській стіннівці, і в газеті, що виходить у гуртожитку.

Ваня Коломієць не просто вмів малювати, а старався вдосконалювати свою майстерність. Він знаходить час, щоб вечорами відвідувати заняття у художньому інституті.

В. САНИНА.

Поздоровляємо тебе!

— Ні, ні! При мені не читайте! — Але Володимир Сидоренко хвилюється даремно. Його

Патріот газети і факультету

Другий курс радіофізиків може не хвилюватись — всі його хороші справи, вчинки, успіхи обов'язково знайдуть відображення на сторінках нашої газети.

Студент цього курсу, наш кореспондент Олег Павленко, ще не має достатнього досвіду газетної роботи, його матеріали, може, не завжди написані бездоганною літературною мовою, але, як і сам він, гарячі.

Він пишається своїм факультетом, своїми товаришами, своєю майбутньою професією і завжди охоче і цікаво пише про це.

Ставлення Олега Павленка до роботи кореспондента нашої газети не тільки зразок відмінного виконання комсомольського доручення, а й доказ щирості, завзятості його молодого вдачі.

Людина сумлінна і принципова

Для багатьох університет, факультет, студентський гуртожиток стали рідною домівкою. Один з цих багатьох — Віктор Макогон, молодий комуніст, студент другого курсу історичного факультету. Позналились ми з ним порівняно давно — у вересні 1957 р. Його призначили старшим кореспондентської факультетської групи. Акуратний і сумлінний у всьому, Віктор виключно уважно і серйозно поставився до виконання відповідального доручення і зумів правильно організувати роботу своєї групи, яка незабаром стала кращою в університеті.

Але тут не тільки звична вимогливість до себе, коли йде мова про виконання доручення. Тут і інше. Робота кореспондента, можливість словом своїм боротися з поганим і шкідливим, допомагати кращому, передовому захопила його. І це зрозуміло.

Віктор пройшов нелегку школу життя. Зростав без батьків, працював на заводі. Він знає ціну праці, цінує право на навчання, умови життя, створені для нього і його товаришів в університетських гуртожитках. Ось чому його завжди глибоко обурює несерйозне ставлення до навчання, несумлінне виконання обов'язків. Ось чому він прямо і суворо говорить про це на сторінках газети, як це й личить справжньому кореспонденту, комуністу.

Так було, коли він виступив проти «хвостистів» з заміткою «Вони плямують факультет», проти неполадок у гуртожитках, проти іноді несумлінної підготовки до складання позааудиторного читання тощо. Доказом

дійовості і злободенності його виступів є поява майже після кожного з них маленької замітки

Л. МЕЖОВА.

НАШІ СТІННІВКИ

Преса вузу служить справі висвітлюються всі сторони життя факультету, «Фільтр» — надійний помічник деканату, партійної і комсомольської організації в боротьбі за покращення успішності, трудової дисципліни, за виховання у студентів любові до майбутньої професії. Члени редколегії тт. Бугаєвський, Курок, Баранова, Білоус та інші — справжні ентузіасти своєї справи, і їх робота знаходить заслужену оцінку з боку студентів факультету, серед яких стіннівка користується популярністю.

Не меншою популярністю користується відділ сатири і гумору газети «Сигнал» (радіофізичний факультет), значна заслуга в цьому членів редколегії тт. Єни, Доброславської, Савіної, які багато енергії віддають цій важливій справі.

Значну роль в справі впливу на маси студентів відіграють відділи сатири й гумору в стіннівках або навіть окремі сатиричні випуски газети. Однією з кращих в університеті сатиричних газет по праву вважається «Machairodus», орган комсомольського бюро геологічного факультету (редактор т. Юдін). «Machairodus» різко бичує ледарів, нероб, критикує недоліки в роботі комсомольської, профспілкової організації, а іноді й деканату.

Найближче і безпосереднє завдання факультетських стіннівок — широке висвітлювання ходу підготовки до весняної сесії.

Є. ПУГАЧ, член комітету комсомолу.

На фото: редколегія стіннівки географічного факультету готує черговий номер «Компаса».

Вже довгий час працюють в університетській друкарні складальниця Бугорська, складальниця Ус, палітурниця Кошевенко.

Завжди перевиконуючи денні норми, готуючи продукцію лише відмінної якості, вони підходять до свята в перших лавах радянських трудівників.

ЗА СУМЛІННУ ПРАЦЮ

Наближається День радянської преси. За традицією, в цей день завжди відзначають кращих працівників газет, друкарень, видавництва.

Редакція нашої багатотиражки на честь Дня преси висловлює подяку робітникові університетської друкарні Геннадію Паукову за сумлінну працю в оформленні нашої газети, за серйозне, відповідальне ставлення до справи.

матеріали майже завжди добре продумані, принципові, чіткі.

Він не тільки в строк виконує всі завдання редакції, але й сам уміє підібрати потрібну тему, актуальне питання і розв'язати його гостро й принципово.

І хоча його майбутність — не редакційна робота, а праця географа, все ж, відзначаючи День радянської преси, ми масмо всі підстави поздоровити В. Сидоренка, студента географічного факультету, одного з найкращих студентів нашої багатотиражки.

Увагу роботі студентів

Ми розповіли сьогодні про кращих наших студентів. А є і інші.

Несерйозно ставляться до роботи кореспондентів на біологічному факультеті. Комуніст В. Біляев, який відповідає за цю діяльність, жодного разу не подікався, чи працюють комсомольці, призначені кореспондентами.

Не зуміли підібрати кореспондентську групу на фізмати. В. Коробов — добрий студент і дисциплінований комсомолец. Але ж він лише на першому курсі і всебічно освітлювати життя факультету, зрозуміло, не має змоги. Припинила свою діяльність кореспондентська група геологічного факультету; за весь радіофак «відповідає» один Павленко.

«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Стор. 5. 1 травня 1958 р.

НА ЕКРАНІ УНІКАЛЬНОГО ТЕЛЕВІЗОРА

Уся наша країна, увесь світ — напередодні свята. До нього готується і наш університет. Учені — маститі академіки, професори, доктори і кандидати наук — відклали на час першотравневих днів недописані наукові праці, а студенти — конспекти та підручники. І ті, й інші радо вийдуть на демонстрацію великого свята солідарності трудящих.

Так, університет готується до святкування. Уже відправлено по здоровці телеграми до друзів, і кожен знає, де, в якій компанії, за яким столом підніме він весняний першотравневий тост. Дівчата приготували найкращі свої сукні і вбрання.

— А що якби розповісти читачам про те, який має вигляд передсвятковий університет? — запитали раптом одночасно всі члени редколегії.

— Правда, все це треба обдивитись... То ходіть же по факультетах і гуртожитках — нас чимало, і якщо взятися як слід...

Ні, просто чудово починається травень цього року: не встигли вони обговорити всіх питань, які виникли внаслідок цінної пропозиції, як до кімнати ввалилася юрба студентів-радіофізиків. — Еврика! — вигукнув хлопчина з розквітлим чубом. — Я винайшов, а ви випробуйте! І він поставив на стіл... що? Телевізор? — Не тільки телевізор! — телефон? Та й не тільки телефон. — Назви йому ще не придумано, — сказав він, — але деякі властивості його відомі: апарат показує і роз'яснює все, чого не забажаєте. Щоправда, іноді він дає гумористичні кадри, причому без попередження, і я визнаю цей недолік... — Нічого, нічого, — перебирав його члени редколегії, — випробуємо його саме в такому вигляді...

І перш за все ми зажадали побачити радіофізичний факультет. Відразу ж у кадрі замиготіли пригородні хатки, які бігли обабіч шосе. — Що це? — спитали ми винахідника, та він лише багатозначно посміхнувся. Нарешті ми побачили четвертий курс радіофізичного факультету і зрозуміли: це в передтравневий день вони виїхали на неділеньки. Студенти завзято копали лунки, сажали молоді дерева. І як ми не намагалися відзначити кращик — нам це не вдалося. Всі працювали чудово, а керував ними член комсомольського курсового бюро В. Дмитрієв. З приладу почувся пояснюючий голос диктора: «Це є одна з передтравневих вахт комсомольців. Її несуть студенти всіх факультетів. Другий курс філологів відмінно працював у саду Шевченка, а другокурсники-географи дуже добре попрацювали в ботанічному саду». Нас порадували це зображення і чудова перспекти-

ва, яка відкривалася на період літніх канікул перед комеомолом ХДУ.

А з приладу знову лунає голос диктора: «Успішно пройшла в цьому році студентська наукова конференція. З доповідями на пленарних засіданнях виступили наші студенти і студенти інших вузів країни. До філологів приїхала гостя з Київського університету, на біофак — з Мінська.

Іздили і наші студенти на конференції інших вузів. — Покажіть наших посланців, — почав настоювати географ. Його бажання виконано: на екрані ми побачили п'ятикурсників Олександру Колісник та Ігоря Коротуна. Обидва вони — активні учасники наукового товариства. Свою роботу, побудовану на спостереженнях за програмою Міжнародного Гео-

фізичного року, Ігор читав в Єревані, а про підсумки своєї багатої переддипломної практики розповіла Олександра львівським студентам. Голос диктора: «Росте і міцніє наше СНТ».

І раптом апарат з власної ініціативи переключився і почав якось особливо миготіти. Ближче — і згасне, ближче — і знову, згасне. Стривожений винахідник ледве налагодив постійне зображення, пробурмотівши про себе: «Промені удаваної слави апарат передає з неохотою». Перед нами Юрій Станішевський. Що? Незнайомі? Був обраний членом Президії СНТ. Він говорить: «В обласних газетах мої театральні рецензії читали? Ні? Ну, до побачення, мені ніколи». Голос диктора: «Ваші підозри справдливі. Свою роботу в Президії він завалив. Та не турбуйтеся — його вже виведено зі складу Президії». На екрані лозунг: «Геть ледарів з громадських організацій!».

...Вокзальний перон. З вагону виходить Лариса Трощанівська — делегатка XIII з'їзду комсомолу, яка тільки-но приїхала. Їй усі раді — адже вона була очевидцем подій, які хвилювали і надихали наш багатомільйонний комсомол. Її розповідь буде вміщено в наступному номері.

На екрані спалахують вогні театральної рампи. Лунають голоси університетського хору, потім співає Ася Новикова, її змінує танцювальний колектив університету — найкращий серед вузівських колективів. Ряд «п'ятирок» від журі і внаслідок — третє місце на міжвузівському огляді. Голова клубу тов. Бакшеєв, і Н. В. Воронцова — великим планом, в апогеї слави — адже і хор, і танцювальний створені їхніми зусиллями. «Можна було б завоювати перше місце», — говорять численні знавці самодіяльності серед студентів і —

відмовляються від участі в цій самодіяльності...

А ось малютко, яке плаче атропіновими сльозами, загорнуло у «плани розгортання робіт». Це новонароджена загальноуніверситетська кіностудія (на шостому місяці існування), яка нічого ще не зробила. Усі сім нянюк (а в їх числі профком та інші громадські організації) забули про неї. Невистачає технічної допомоги, акторів, приміщення, організованості. Як же їй, кіностудії, не плакати?

А ось ця картинка нагадує репетицію сцени Шасливеца і Нещасливеца з драми Островського «Ліс». — Ти куди, брат? — питає Шасливець, спускаючись з верхніх поверхів нового корпусу. — Та ось на шостий хочу добратись. — А я якраз звідти, — зітхає

Р Е П О Р Т А Ж

Шасливець. — Лекції зовсім в іншому корпусі, ходімо назад. І друзі повертаються разом, в який вже раз поминаючи «незлим, тихим словом» госпчастину, яка не налагоджує роботу ліфтів.

Ми подивилися гуртожиток на Голкачівці — там у переповненому глядачами читальному залі давали концерт шатилівці; переводячи погляд на Шатилівку, ми побачили там гастрольні виступи толкачівців. І нам, і навіть вигогливому приладу це все сподобалось, як сподобалась і чистота навколо толкачівського і артемівського гуртожитків, досягнута на

одному з передтравневих неділеньки. Але... що це за літня людина з викладацьким портфелем чекає на стільці в фойє гуртожитку Шатилівки? Ситуацію пояснює голос диктора: «Людина ця — лектор. Кожного тижня приходить він за проханням студентів прочитати лекцію. Але студенти не збираються, і лектор все чекає». Зображення чекає.

Нове зображення. В приймальній професора І. М. Ліфшиця, відомого вченого фізика сидить зав. видавництвом ХДУ тов. Яременко ??? Голос диктора: «Справа в тому, що професор Ліфшиць — відомий філателіст. У нього хоче одержати консультацію з питань колекціонування (але не марок, а «вчених записок» різних факультетів і вузів) тов. Яременко. Іронічно: «Навряд

чи такою колекцією можна пишатися. Перспектива в тумані.

На екрані — наукова частина. Великим планом — стіл помічника проректора П. Д. Костюка, біля нього юрба людей. Голос диктора: «Один з прикладів наукової неухвалюваності. Наближається час написання піврічного звіту, тому не випадково створюються черги співробітників, що забули назви своїх тем і тепер поновлюють їх у своїй пам'яті». Зображення затьмарюється у зв'язку з підходом всіх нових осіб.

І нарешті, учбова частина.

Тут — ми знаємо — проходить розподіл місць роботи для тих, хто, як-то кажуть, без п'яти хвилин — спеціаліст. Із задоволенням дивиться проректор по учбовій частині В. І. Махінко на велику купку персональних справ студентів, що поїдуть за призначенням, і з неприхованим жахом поглядає в протилежний бік, де зібрано справи заміжніх, що їдуть за призначеннями чоловіків, і жонатих, які бажають працювати за місцем призначення дружин. Але нас у ці дні цікавить, куди їдуть наші випускники за призначеннями університету. Ми бачимо, як через деякий час на Волищину поїдуть молоді викладачі англійської мови Люда Панченко, Аделаїда Павличенко, Дмитро Скрипник, біологи Люба Баранцева, Ліда Федоренко, Валентина Понік, географи — Ігор Коротун (уже відомий нам діяч СНТ), Гена Портяно, Кімослав Маца. Подружжя Торсукових закінчує біофак і взяло призначення в Тихоокеанський науково-дослідний інститут рибної промисловості у Хабаровську, з ними ж їде їхній однокурсник Гена Козаков. Так, багато людей з університетськими значками роз'їдуться по всій країні з нашого університету.

Прилад замовкає. Ми задоволені його роботою. Сподіваємось ви — також.

Трансляцію записали доцент О. ДАВИДОВ, В. ТОКМАНЬ, В. МАТЕЙЧЕНКО.

НА ФОТО: Команда легкоатлетів, що завоювала друге місце на міській міжвузівській естафеті.

Спортсмен і літо

Нешодавно я зайшов до редакції. Мені було сказано коротко: — Терміново потрібний матеріал про спортивне літо.

Обмежений часом, я не став утруднювати власну фантазію, вирішив піти по найлегшому шляху — спитати про спортивне літо у самих студентів-спортсменів.

Перший, хто мені попався на увазі, був лижник другого розряду. — Що ти думаєш про наступне літо? — спитав я його.

— Літо — це не зима, — надійшла глибокодумна відповідь.

Другою моєю жертвою був привітний, спортивного вигляду хлопець. Незважаючи на сиру погоду, на голові його був берет, на обличчі красувались протисонячні окуляри. «Ось це літня птиця», — вирішив я і попросив

його розповісти про спортивне літо. Він не примусив довго чекати. Він розкрив рота, я — блокнот, і бесіда розпочалась.

— Літо! — натхненно почав він. — Залитий сонцем стадіон, вузька гірська стежка, сріблясті краплини води падають на тебе з байдаркового весла, але ти не помічаєш цього!.. Ти не помічаєш, як привітно зустрічають тебе зелені дерева, як вільно дихається! Як можна уявити собі літо без річки, вогнища, туристських походів, веселих пісень!.. Лежиш собі на сонечку...

Останні його слова примусили мене насторожитися.

— Вибачайте, будь ласка, а в якій секції ви займаєтесь?

— Я? — здивувався він. — Я не спортсмен, я — студент-філолог.

Я, в свою чергу, також не знав спортсменів-філологів і тому швидко з ним розпрощався. — Одинці — це не типово, — вирішив я. — Треба прислухатися до го-

лосу колективу. — І попрямував до гуртожитку. Від молодих життерадісних юнаків віяло здоровим оптимізмом.

— Цього літа, — хором заявили вони, — ми одержали спортивні майданчики біля головного корпусу.

Далі мені зустрівся діяч нашого туристського руху.

— Літо, — повідомив він мене, таємничо принизивши голос, — це час, а час — гроші.

— А чи не можна вам трохи менше орієнтуватися на гроші, а більше на спорт, — порадив я. — Ну, скажімо, влаштувати більше походів по Харківській області, а по Кавказу і Уралу тільки походи справжніх спортсменів-туристів першого та другого розряду, а не масові зльоти. А то й спортивний клуб гадає, гадає та й розпочне туризм фінансувати

поряд з іншими видами спорту і крім туристських масовок, за рахунок кафедри провадити магчіві зустрічі, скажімо, з легкої атлетики, баскетболу, гімнастики і т. ін.

— Що ти, що ти! Тоді літо буде не часом відпочинку, а найтяжчим часом, — захвилювався турист, але я вже був далеко.

Врешті, мені зустрілись справжні-справжнісінькі спортсмени. В дівчині з конспектами в руках я впізнав чемпіонку УРСР 1957 року по байдарці, студентку третього курсу фізмату А. Бояринову.

— Як у вас плани на майбутнє, — поспішив я до неї, — чого чекаєте від спортивного літа?

— Перш за все я хочу добре скласти екзаменаційну сесію. А потім виграти перше місце УРСР у цьому році. Ось чому я вже

зараз готуюсь і до того, і до іншого. Хочеться мені не тільки самій підвищити свою майстерність, але й передати хоча і не великий власний досвід початківцям.

Останній, хто мені зустрівся, був відомий легкоатлет, що до останнього часу залишався, будучи студентом університету, у товаристві «Спартак».

— Чого це ти такий сумний? — спитав я його.

— Ти ще питаєш! Адже зараз університет з легкої атлетики виграє у всіх! Як же мені тепер повернутися до нашого товариства «Буревісник»? Всім видно, що саме тут треба тренуватися справжньому спортсмену.

Я порадив йому поспішати. Б. ГРИГОР'ЄВ.

Редактор В. Будніков.

«ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Стор. 6. 1 травня 1958 р.